

CYNTHIA RUCHTI

Schijn door mij

ROMAN

Cynthia Ruchti

Schijn door mij

Roman

Vertaald door Willem en Anja Keesmaat

KokBoekencentrum Uitgevers • Utrecht

Vertaling: Anja Keesmaat
Ontwerp omslag: Villa Grafica
Lay-out binnenwerk: Crius Group

ISBN 978 90 297 3103 4
ISBN 978 90 297 3104 1 (e-book)
NUR 302
www.kokboekencentrum.nl

Oorspronkelijk verschenen onder de titel *Afraid of the Light* bij Kregel Publications, division of Kregel Inc. Published by arrangement with Kregel Publications.

© Cynthia Ruchti, 2020

© 2021 KokBoekencentrum Uitgevers, Utrecht

Alle rechten voorbehouden.

Uitgeverij KokBoekencentrum vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid. Ook is het papier 100% chloor- en zwavelvrij gebleekt.

Opgedragen aan de lezers
die me motiveren om te schrijven,
degenen die pijn hebben en
mijn hoopvolle hart hebben veroverd,
en degenen die vorm hebben gegeven
aan de tijd die ik op mijn knieën doorbreng.

Velen zijn bang voor de duisternis.
Laten we nooit bang zijn voor het licht.

'Je krijgt kracht, moed en vertrouwen door elke ervaring
waarbij je de angst echt in de ogen kijkt.'
Eleanor Roosevelt

1

Die scherpe, verstikkende rooklucht. Cam ving er een vleugje van op – misschien wel onbewust – elke keer dat ze vanaf de stoeprand via een pad naar het huis van een cliënt liep. Papier, stof, hout, brandende dakspanen. Ze kon aan niets anders denken.

Ze controleerde opnieuw het adres dat ze had gekregen. Ze stak niet vaak een pas gemaaid, redelijk bijgehouden gazon over als ze naar een nieuwe cliënt ging. Het adres klopte. Bij alle ramen waren de gordijnen dichtgeschoven of de rolgordijnen naar beneden getrokken. Allemaal. Dit moest het juiste adres zijn. Opnieuw een cliënt die bang was voor het licht.

Allison Chase, een frequente luisteraar van Camilles *Let In the Light*-podcast, had eindelijk ingestemd met de hulp van dr. Brooks. Na hun telefonische kennismakingsgesprek had Camille zich al een voorstelling gemaakt van wat ze te zien zou krijgen, zodra Allison de deur opendeed. *Als* ze de deur al opendeed.

Maar dat gazon – pas gemaaid en netjes. Ze was nieuwsgierig. Lege bloembakken hingen onder de vieze ramen aan weerszijden van de voordeur van het huis dat in landelijke stijl was gebouwd. Door de verschoten blauwe verf zag het eruit als een versleten, gebleekte spijkerbroek. Waarschijnlijk gebouwd in de jaren tachtig. En zo te zien was er in de bijna veertig jaar die daarop was gevolgd niets meer aan gedaan.

Camille duwde de afkeurende gedachte van zich af en haalde diep adem voordat ze op de deur klopte. *Daar gaan we weer*. Het was niet echt een gebed. Meer een strijdkreet. Als God luisterde, des te beter.

Ze wachtte. Haar maag rammelde. Ze had een uur geleden moeten lunchen. Nu, afhankelijk van hoe de afspraak verder verliep en wat ze achter de deur zou aantreffen, zou ze urenlang niet kunnen eten.

Het gordijn voor het linkse raam bewoog. Anderen zouden de beweging misschien niet hebben opgemerkt, maar Camille was erop bedacht. Haar geklop was gehoord. Ze was gezien. De eerste twee hordes waren genomen. Ze hing haar stoffen tas – wasbaar in de machine – over haar schouder. Het heldere turkoois-roze patroon zou minder bedreigend overkomen dan een zwarte attaché- of laptotas met alligatorprint. Het had al eerder gewerkt om barrières te slechten.

Klik... klik... klik...

Camille telde vijf klikken van het nachtslot, voordat de deur een centimeter openging.

‘Wie ben je?’ De stem klonk eerder verontschuldigend dan agressief.

‘Goedemiddag, mevrouw Chase. Ik ben dr. Brooks. Camille Brooks. Ik ben zo blij u eindelijk te ontmoeten.’ *Niet te overdreven, Camille. Te veel enthousiasme kan iemand in haar gemoedstoestand afschrikken.*

‘Allison. Ik heet Allison.’

‘Ja, dat herinner ik me van onze chats. Je zei dat ik vandaag kon langskomen voor een persoonlijk gesprek. Is dat nog steeds oké?’ Luisteraars van podcasts hadden Camilles stem omschreven als rustgevend, geruststellend, en dat was vooral te danken aan haar uitzendingen rond middernacht. Ze hoopte dat haar stem nu niet bedreigend overkwam.

‘Blijf je niet te lang?’

Camille glimlachte. Een vraag uit het boekje. ‘Vandaag niet. Tenzij je dat wilt.’ Een antwoord uit het boekje.

De deur ging verder open, iets minder dan de breedte van Camilles heupen. Ze draaide zich opzij en bewoog zich snel door de smalle ruimte naar binnen. De deur werd vlug achter haar weer dichtgedaan. Vijf klikken.

De duisternis was niet onverwacht; hij was dieper en dikker dan alleen maar de overgang van het licht van buiten naar binnen. De geur verraste haar echter. Lelietjes-van-dalen. Haar systeem was voorbereid op een ranzige, beschimmelde of op zijn best stof-

fige geur. Ze was absoluut niet voorbereid op lelietjes-van-dalen.

De kleine vrouw liep bij de deur weg. ‘Laat me een ander licht aandoen.’

Een ander?

Allison reikte over verschillende opgestapelde dozen heen, hield haar lichaam opzijgebogen om een berg dekens te ontwijken en knipte een tafellamp aan van ongeveer een meter hoog. Alleen de bovenkant van de kap was achter de stapel zichtbaar.

Nee, Camille had geen lelietjes-van-dalen verwacht. Of een cliënt die op haar moeder leek. Dezelfde lichte ogen met een donkerblauw randje, de buitenste hoeken naar beneden, alsof ze fronsten. Hetzelfde piekerige, blonde haar, dat onzeker leek over de wrong die het vormde op het hoofd van de vrouw. Hetzelfde – ja. Hetzelfde sweatshirt in verschillende grijstinten met knoopsluiting.

Allison streek door haar haar.

Camille maakte oogcontact en bedwong haar afdwalende gedachten. ‘Aangenaam kennis te maken, Allison.’

‘Insgelijks.’ Allison trok haar vest dicht. ‘Je moet ergens zitten.’ Zonder op een reactie te wachten liep ze door de kamer, bekeek de stapels, verwierp verschillende opties en ging op zoek naar de volgende.

‘Waar zit *jij* meestal, Allison?’

Ze klaarde op. ‘Hier. Dan heb ik al mijn spullen bij de hand.’ Ze wees naar een elektrisch aangedreven schommelstoel en een poef, die aan drie kanten omgeven werd door stapels tijdschriften en boeken. Er zaten veel kookboeken bij, merkte Camille op. En versleten klassiekers.

‘Jij neemt je favoriete stoel, en ik zal...’ Deze volgende stap zou niet makkelijk zijn. Ze overwoog om een plastic boodschappentas te pakken en bij Allison neer te leggen – een geïmproviseerde zitplaats – maar omwille van de gemoedsrust van haar cliënt wilde ze de geordende wanorde niet verstoren. ‘Is het goed dat ik deze eetkamerstoel pak? Ik kan deze boeken voorlopig hier neerzetten.’

‘Je kunt die stoel niet gebruiken.’

Dit kon interessant worden.

‘Hij heeft maar drie poten.’

‘Deze dan?’ Camille legde haar hand op de rug van een andere, niet bijpassende stoel.

‘Ook drie poten. Ik hou nogal van stoelen met drie poten.’ Allison haalde haar schouders op, alsof dat alles verklaarde.

Camille bukte zich voor nadere inspectie. Beide stoelen waren gestut met stapels stenen waar een poot zou moeten zitten. ‘Ik vind het niet erg om een tijdje te blijven staan.’

‘Dat zou goed uitkomen.’ Allison’s lip trilde.

‘Voor nu.’

De vrouw glimlachte nauwelijks. ‘Voor nu.’

Rook. Camille rook het weer. En de overheersende geur van lelietjes-van-dalen. Ergens in de kamer brandde een kaars. Ze ontdekte hem. Boven op de oude televisie. Niet veilig. Maar er zou eerst heel wat vertrouwen moeten worden opgebouwd voordat Allison bereid zou zijn om de waarschuwing van Camille ter harte te nemen. Camille veranderde haar positie, zodat ze de kaars met het dansende vlammetje, dat haar leek te bespotten, niet kon zien.

Eerst Allison’s angsten maar eens aanpakken.

‘En jij denkt dat ik er klaar voor ben om deze spullen weg te gooien?’ zei Allison met een strakke blik op de handen in haar schoot gericht.

‘Het zou me verbazen als je er klaar voor bent, Allison.’

Camille concentreerde zich ook op haar handen. Bleek en zacht, met kortgeknipte nagels. Net als die van haar moeder. Op Allison’s vingernagels zaten nog wat resten roze nagellak van een paar weken oud. De vrouw pulkte aan de overblijfselen.

‘Ik voel me vereerd dat je me hebt uitgenodigd, Allison.’

De vrouw keek op. ‘Grappig woord. Vereerd. Niet een die ik zou hebben gekozen.’

‘Wat zou je hebben gezegd als onze rollen waren omgedraaid?’

Ze wuifde de vraag weg.

‘Ik wil het graag weten.’

Allison keek om zich heen. Camille volgde haar blik en keek toe, terwijl Allison notie nam van elke stapel, elke vlek, elke doos en elke verzameling in haar woonruimte. Een nauwelijks beloopbaar pad kronkelde door de chaos, en zelfs dat was bezaaid met resten van de afgelopen dagen. Hoe moest er ooit ruimte komen voor haar tranen?

‘Vernederd.’

‘Wat?’

De zijkant van haar vest overlapt elkaar. ‘Ik zou me vernederd voelen als ik hier naar binnen zou moeten.’

‘Het is je huis, Allison.’ Camille woog haar woorden op een goudschaaltje. Haar werk met een cliënt als Allison hing aan een fragiel draadje van vertrouwen.

‘Ik ken niet veel mensen die het zo zouden beschrijven. Ze zouden het een vieze puinhoop noemen. Dit is niet normaal.’

‘Is dat de reden waarom je naar de podcast luistert? Waarom je me hebt binnengelaten? Omdat je op zoek bent naar normaal?’

De geur van lelietjes-van-dalen probeerde de ranzige geur te overstemmen die vanachter een deuropening met gordijnen vandaan kwam. Camille nam aan dat het de keuken was. Wachten op Allisons antwoord zou makkelijker zijn als ze niet hoefde te ademen. Buitenstaanders dachten dat Camille immuun was geworden voor de geuren in de huizen van haar cliënten. Misschien iets minder gevoelig. Maar zeker niet immuun.

In een nabijgelegen kamer knaagde iets op metaal. Cam had zichzelf lang geleden getraind om nergens voor terug te deinzen.

‘Muizen,’ zei Allison. ‘Daar ben ik niet trots op, maar wat moet ik in mijn eentje beginnen? Mijn kat ving ze altijd.’

Ze moest het weten. ‘Heb je een kat?’

‘Had een kat. Ze is... verdwenen.’

Camille was ervaren en hield haar gezicht in de plooi. Ergens in de puinhopen van een in verval geraakt leven lag een wegrotende katachtige die misschien nooit zou worden gevonden.

‘Vrijheid,’ zei Allison zacht. ‘Ik ben niet op zoek naar normaal. Ik wil vrijheid. Maar...’

‘Maar wat?’

‘Geen enkele titel achter uw naam kan me die geven, dr. Brooks.’

Camille zou haar kunnen tegenspreken. Maar ze had gelijk.

‘Kan ik mijn antwoord nog wijzigen?’ Allison's tranen glinsterden in het gedempte licht van twee kleine lampen en een walmende kaars.

‘Natuurlijk.’

‘Mijn kinderen. Ik wil mijn kinderen terug.’

Allison had nooit kunnen vermoeden waarom Camille zo lang wachtte tot ze antwoordde. Ze had er geen enkel vermoeden van wat Camille er meer dan tien jaar geleden voor over zou hebben gehad om juist die woorden te horen.

‘Hoe oud zijn je kinderen?’ vroeg ze terwijl ze zichzelf tot de orde riep.

‘Midden twintig. De ene is voor altijd... een pasgeboren baby,’ zei Allison.

Cognitieve problemen? Gehandicapt?

‘Lia woont in Stafford. Ryan... Ryan is verhuisd. Ik weet niet waarheen. Hij wil me zijn adres niet geven. Hij belt me altijd met Kerst.’

Was Ryan bang dat zijn moeder, een vrouw die zelden haar huis verliet, onverwachts zou langskomen? Waarom weigerde hij om zijn moeder zijn adres te geven?

Camille wachtte weer. Er kwam geen informatie meer.

Voor altijd een pasgeborene? Ach! Allison had natuurlijk een kind verloren. Nog een stukje van de puzzel. Camille sloeg de informatie op. Ze maakte gebruik van verfijnde geheugensteuntjes in haar hoofd. Ze herinnerde zich de blikken van haar cliënten als ze haar aantekeningen neerkrabbelde terwijl ze met elkaar spraken, alsof elke zin een aanklacht tegen hen persoonlijk was. Het noteren op een briefje had de communicatie met haar cli-

enten in de beginperiode van haar praktijk compleet verstoord.

‘Allison, wil je praten over je andere kind?’

‘Nee. Daar moet je niet meer naar vragen.’ De vrouw drukte haar handpalmen tegen haar borst, alsof haar borsten pijn deden.

‘Oké. Je zei dat je je kinderen terug wilde. Ik neem aan dat je Lia of Ryan al een tijdje niet meer hebt gezien. Zijn ze niet hier geweest om je te bezoeken?’

‘Ik walg van ze.’

‘Allison...’

‘Dr. Brooks...’ Haar stem klonk geïrriteerd. ‘Kijk naar me. Kijk naar wat er van me is geworden. Ze zeggen dat ik meer van mijn spullen hou dan van hen.’

‘Is dat waar?’

‘Natuurlijk niet. Maar ze komen pas terug als ik dit heb opgelost.’ Haar gezicht vertrok van pijn. ‘En ik kan dit niet oplossen.’

‘Dat kan ik ook niet.’

Camille kreeg de reactie die ze verwachtte. Allison's gezichtsuitdrukking veranderde van gekweld naar geschokt. ‘Waarom ben je hier dan?’

‘Omdat dit teamwork vereist. Misschien kunnen jij en ik samen enige vooruitgang boeken. Dat woord vooruitgang maakt je angstig, of niet?’ *Wees voorzichtig.* ‘Allison?’

‘Mijn enige probleem is dat ik gewoon niet genoeg opslagruimte heb.’ Ze zag eruit als een eerstejaars die haar leraar ervan probeerde te overtuigen dat haar hond gek was op haar huiswerk.

‘Jij en ik weten allebei dat opslag maar een klein deel is van de problemen waar je tegenaan loopt.’

‘Ik kan nog een opslagruimte huren.’

Zoiets vermoedde ze al. ‘Nog een? Hoeveel huur je er nu?’

‘Vier of vijf. Zes, misschien.’

Camille hield haar hoofd schuin. ‘Stel je voor wat je zou kunnen doen met het geld dat je nu uitgeeft aan opslagruimtes. Stel je eens voor.’

‘Het is niet zo veel.’

‘Denk er even over na. Hoeveel per maand?’

‘Ik heb een goede deal omdat ik er zo veel heb.’ Allison dook verder weg in haar vest.

‘Hier in de buurt denk ik dat je voor elke ruimte ergens rond de honderd dollar per maand betaalt, toch?’

‘Niet zo veel.’

‘Laten we honderd als schatting gebruiken om het rekenen voor mij gemakkelijker te maken. Vijf of zes ruimtes betekent zeshonderd dollar per maand, maal twaalf maanden is gelijk aan meer dan zevenduizend dollar per jaar.’

Allison verschoof in haar stoel.

‘Wat zou je doen als je zevenduizend dollar had?’

‘Dat gaat niet gebeuren.’

Camille veegde een veertje van haar broek. Een veertje? Misschien had Allison haar actie niet opgemerkt. ‘Probeer het je eens voor te stellen, alstublieft.’

‘Ik ben geen dromer, dr. Brooks.’ Ze wreef over haar kaak, alsof ze een knoop van spanning probeerde weg te masseren. ‘Niet meer.’

Ah. Een opening. ‘Toen je jaren geleden nog droomde’ – ze liet de woorden even in de lucht hangen – ‘hoe zou je toen die vraag hebben beantwoord?’

Ze hoorde een paar huizen verderop een grasmaaier. Ondanks de extra geluidsisolatie die het huis van elke verzamelaar had, ving Camille het geluid op.

‘Belachelijk om daarover na te denken.’ Allison draaide de reeks ringen aan haar rechterhand rond, twee per vinger. ‘Ik veronderstel dat ik toen zou hebben gezegd dat ik mijn zus zou bezoeken. Mijn zus Charlotte woont in Charlotte. Altijd gedacht dat ze daar expres naartoe is verhuisd, alleen al vanwege het effect wanneer ze op haar werk of op feestjes werd voorgesteld.’

‘Met zevenduizend zou je veel meer kunnen doen dan dat.’ De kinderlijkheid in Allison’s ogen raakte Camille’s hart. Het was alsof Allison tussen de tralies van een cel naar een betoverende wereld aan de andere kant gluurde.

‘Ik zou... Dit is moeilijk.’

‘Dat weet ik.’ Cam zou wachten, hoelang het ook duurde totdat Allison de woorden over haar lippen zou krijgen.

‘Oké. Ik zou een huisje op het strand huren, ergens waar het warm is en mijn kinderen en kleinkinderen uitnodigen voor Thanksgiving. Allemaal bij elkaar. Lachen, spelletjes doen en zandkastelen bouwen. Ik zou op de allerkleinsten letten, terwijl hun ouders met de oudere kinderen het water in zouden gaan. En de lucht zou zo blauw zijn dat ik het me bijna niet kan voorstellen en de zon zou zo goed aanvoelen op mijn huid. Als een lichte aanraking van engelenvleugels. En ik zou de baby’s vasthouden, zo lang ik maar wilde. En vlak na het Thanksgiving-diner aan een grote lange tafel op het terras – het eten dat ik zelf voor hen had klaargemaakt – met zijn allen bij elkaar, zouden mijn kinderen me mama noemen en het zou niet als een scheldwoord klinken.’

Camille schoof de bedroevende statistieken van verzamelaars die volledig herstelden opzij en maakte een mentale notitie om alles in het werk te stellen om Allison te helpen die droom te realiseren.

2

Pruimen. Gele pruimen met een roze blos hingen aan een tak die over het smalle pad boog. Ik stak mijn hand uit om er een te plukken die overrijp was. Het voelde niet aan als stelen, hoewel de boom en het pad niet van mij waren. Nog een uur of twee en de pruim zou zich bij de exemplaren voegen die al half weggerot bij de wortels van de boom lagen.

Maar weinig stervende pruimen konden de wortels bereiken, vanwege alle vergane kartonnen dozen, zwarte vuilniszakken vol rottende onbekende inhoud, Jenga-achtige stapels vochtige kranten en natte House Beautiful-tijdschriften die in de tuin lagen.

Ik wreef met mijn vingers over de babyzachte huid van de pruim, die een beetje meegaf onder mijn aanraking. Hoe had die boom het overleefd? Hoe had hij de moed gevonden om in deze chaos te groeien?

Terwijl ik de pruim nog steeds vasthield, zocht ik het pad naar de achterdeur op, zoals ik ooit had gedaan aan het einde van een schooldag. Niet deze achterdeur. Een andere, die lang geleden tot as was gereduceerd.

Dit huis, deze rommelige bungalow in een verder normale straat, was niet het huis waarin ik ben opgegroeid.

Ik moest eerst volwassen worden voordat ik in staat was om het huis van een verzamelaar binnen te gaan en me zorgen te maken over wie er leefde – of daarbinnen probeerde te leven.

‘Dat was een goede preek.’

‘Je weet hoe ik over preken denk, Shyla.’ Camille sloot haar iPad af en duwde de microfoon van zich af.

Camilles assertieve geluidstechnicus annex producer annex vriendin deed haar koptelefoon af, trok haar lange, benijdenswaardige, fijn gevlochten haarextensies vanachter haar oren

vandaan, waar ze tijdens het opnemen naartoe waren verbannen, en staarde naar Camille alsof ze een derde neusgat had gekregen.

‘Ik bedoelde,’ zei Shyla, ‘dat dit prima materiaal is. Het past precies bij het thema “omarm de poëzie van het leven”, waarop je in de podcasts van deze maand loopt te hameren.’

‘Ik hamer niet.’

‘Camille...’

Ze bootste de toon van haar vriendin na. ‘Shyla...’

‘Als je me wilt excuseren,’ zei Shyla, terwijl ze beide wijsvingers gebruikte om naar haar laptopscherm te wijzen, ‘ik moet dit nog bewerken, voordat deze aflevering klaar is.’ Ze zette haar koptelefoon weer op haar hoofd en sloot Camille buiten.

Als ze niet zo goed was in haar werk...

En als Camille haar zou betalen wat ze waard was...

En als ze niet zo enthousiast over me was...

Oké, me tolereerde.

De meeste dagen.

Camille zwaaide overdreven gedag, pakte haar tas en verliet Shyla’s studio-appartement, waarbij ze ervoor zorgde dat Shyla merkte dat ze op weg naar de deur uit moest wijken om langs de monsterlijke kast te glippen.

Zoals altijd zou Shyla even blazen nadat Camille was vertrokken, maar er veranderde niets.

Net als in het geval van mijn cliënten.

★★★

De risico’s van het vak. Na elk huisbezoek was een douche nodig, voordat Camille echt klaar was met haar werk.

Ze trok haar gebruikelijke spijkerbroek en badstoffen T-shirt voor thuis aan, droogde haar haar af en bracht de badkamer op orde voordat ze blootsvoets over de donkere hardhouten vloer naar de keuken liep.

De koelkast keek haar boos aan en beschuldigde haar ervan dat ze de laatste tijd te veel maaltijden oversloeg. Ze rukte de

deur open en tuurde in het blauwwitte licht. Afgezien van wat verpakte etenswaren op de bijna lege rekken, kon haar koelkast zo in de showroom. Geen restjes. Ze deed niet aan restjes.

In haar werk had Camille te veel ellende met etensresten meegemaakt.

Ze controleerde de houdbaarheidsdatum van het pak romige citroenyoghurt. Het was twee weken over de datum. Het pak voelde koel aan in haar hand, maar de inktzwarte datum gloeide op alsof hij in brand stond. Twee weken? Ze drukte het voetpedaal van de roestvrijstalen prullenbak in en gooide de pot in de donkere grot.

Haar maag rammelde. *Gewoon negeren. Ik ga niet meer de deur uit.*

‘Nog nooit gehoord van bezorgen?’ zou Shyla zeggen.

‘Nog nooit gehoord van *verpakkingsmateriaal*? De keerzijde van gemak,’ wierp Camille tegen. Ze zette de schakelaar van haar waterkoker aan en wachtte tot het water voor de thee kookte.

Allison wilde haar kinderen terug. Wilden ze dat niet allemaal? Zo veel mensen die dwangmatig verzamelen of stoornissen hebben, zoals Allison, hebben zich onbedoeld afgesloten voor hun volwassen kinderen. Hoe groter de verzameling spullen, hoe groter de afstand.

Camille staarde uit het kamerhoge raam van haar appartement op de achtste verdieping in de nachtelijke maar nog steeds verlichte stad. De brug over de rivier werd verlicht door twee parallelle rijen straatlantaarns, die op de gaslampen van weleer leken. Het gedeelte bij de rivier was een mix van moderne en historische gebouwen en sierparken, die Camille samen een schilderachtig uitzicht boden.

Het *was* haar enige kunstwerk. De muren bleven stuk voor stuk kaal, zodat het weidse uitzicht niet werd gehinderd door visuele onderbrekingen. Geen verstoringen. Zoals het hoorde.

Ik kan je helpen om je kinderen terug te krijgen, Allison. Maar je zult me moeten vertrouwen.

Hun contact via de podcast was een begin geweest. Maar Shyla had gelijk. Als ze geen sponsors voor de podcast konden vinden, zou deze uit de lucht gaan. Camille kon het zich niet veroorloven de rekening te blijven betalen. En het grootste deel van haar publiek was niet in staat om te doneren voor het goede doel.

Als ze zou samenwerken met de sociale dienst...

Maar die was zowel haar toezichthouder als haar felste tegenstander, en degenen die er werkten, waren ervan overtuigd dat een podcast de minst effectieve manier was om het probleem aan te pakken.

Als de podcast zou werken bij Allison, haar onofficiële ster, en als Camille kon bewijzen dat de podcast een vertrouwensband kon vormen met andere verzamelaars en de mensen die om hen gaven, zou ze misschien een bres kunnen slaan. Misschien kon ze voorkomen dat andere families uiteen zouden vallen, zoals die van haar.

Bevrijding. Misschien zou ze eindelijk weten hoe bevrijding aanvoelt.

De timer op haar aanrecht ging af. De thee had precies drieënhalve minuut getrokken.

Oké. Ze moest iets eten. Ze opende een blikje mosselsoep voor één persoon en schonk die in een aardewerken mok. Twee minuten in de magnetron, nog eens dertig seconden om het blikje uit te spoelen, het in de recycletrechter in de hal te gooien en de binnenkant van de magnetron schoon te vegen, en dan kon ze eten.

‘Ben je nu blij?’ zei ze tegen de stille koelkast.

Blijkbaar niet. Het ding bleef maar knipperen. Of een onduidelijke afkeuring neuriën.

Minuten later, nadat de mok en lepel grondig omgespoeld waren en zich in de vaatwasser bevonden, zat Camille op de antracietgrijze bank en opende ze haar laptop.

Ze scrolde door de reacties op haar podcast. De aflevering van een week eerder had een gevoelige snaar geraakt. De vraag ‘Hoe weet ik wanneer het tijd is om met mijn vader of moeder te praten?’ had meer reacties gegenereerd dan de andere onderwerpen van de afgelopen twee maanden.

De boze opmerkingen kon ze negeren. Vooral die van degenen die Bijbelteksten citeerden als ‘eer uw vader en moeder’, alsof dat van toepassing was op verzamelaars.

‘Vergeef me, Heer. U weet wat ik bedoel.’

Wow. Een gebed. Een bekentenis. Wat een moed.

De vragen verdienden echter al haar aandacht. Ze nam de tijd om op zijn minst aan iedereen een korte bemoediging te geven, een link door te sturen of iets aardigs te zeggen.

Zo veel gezinnen die te maken hebben met verzamelaars – moeder, oma, zoon, dochter, vriend... Het verbaasde haar niet langer. Maar dat voorkwam niet dat ze zich vaak overweldigd voelde door de omvang en de nasleep ervan – meestal van generatie op generatie.

Ze had het kunnen weten.

Overweldigd. Ze propte die emotie achter een stapel andere die schreeuwden om aandacht die ze weigerde te geven. Het was haar strategie geweest om te overleven.

Camille sloeg haar laptop weer dicht en checkte haar appartement, met speciale aandacht voor de keuken. De waterkoker was vanzelf uitgegaan. Geen branders aan.

Maar ze dacht dat ze een vleugje rook had opgevangen.

Verhuizen was geen optie zolang ze nog vastzat aan het terugbetalen van haar studieschuld, de eindeloze reparaties aan haar auto en de investering in de marketing van haar podcast. Maar zodra ze kon, zou Camille het zeker overwegen.

Voorlopig zou ze weer een klacht indienen bij de huismeester over de bewoner die twee verdiepingen lager woonde en de

regel 'niet roken op het balkon' negeerde.

Het verkeer op straat beneden trok haar aandacht. Enkele straten verderop stopte de stroom van achterlichten en koplampen, als rode en witte bloedcellen die geblokkeerd werden door een stolsel in een grote slagader. De voertuigversie van een beroerte. Ze was zich bewust van alle klinische redenen waarom dat bij haar cliënten thuis ook gebeurde. Maar toen ze het voor haar ogen zag afspelen, had ze een nieuw onderwerp voor haar podcast gevonden.

Haar collega's konden wel van alles uit de kast halen, maar omdat zij niet aan een podcast hadden gedacht, betekende dat nog niet dat het een slecht idee was. Drie miljoen verzamelaars in de Verenigde Staten was een lage schatting. Hoeveel specialisten moesten zich eerst over het probleem buigen? Hoeveel verscheurde families vertegenwoordigden elk van die drie miljoen? Iemand moest het in de openbaarheid brengen, via de social media. Waarom zij niet?

'Mensen houden meer van cupcakes dan van energierepen,' had Shyla haar meer dan eens voorgehouden.

'Hangt af van de ontvanger,' had Camille gereageerd. 'Somme mensen zien een energiereep als een minder calorierijke, schuldgevoelvrije cupcakevariant.'

Maar zij kocht ze eerlijk gezegd ook niet.

Ze keek op haar smartwatch. Het kon nog net. Binnen enkele seconden stuurde ze Shyla een berichtje. 'Neemt je Cupcake Guy vanavond nog wat restjes mee naar huis?'

Stel je voor dat je getrouwd bent met een bakker.

Stel je voor dat je überhaupt bent getrouwd. Camille huiverde.

'Waarom?'

'Hoezo waarom?'

'Limoen met kokosnoot en Zwitserse meringue oké?'

'Ik kom rond tien uur langs.'

Camille pakte haar sleutels en tas. Haar telefoon ging.

'Cam, neem een doos tissues mee, wil je? Ik heb net weer een miskraam gehad.'

Ze stopte bij Walgreen op weg naar Shyla's herenhuis. De meeste verzamelaars hadden een voorraad van honderd pakken tissues. Niet de stijl van Camille. Ze stak de doos – zacht en duurzaam volgens de verpakking – als een bak brownies voor een housewarming voor zich uit. Ze drukte met haar elleboog op de bel en wachtte tot de deur openging.

Voor een moment als dit waren ze niet zacht of duurzaam genoeg.

Shyla's mooie gezicht glinsterde van de tranen.

'Wat erg. Waarom heb je me niet verteld dat je zwanger was?' zei Camille terwijl ze langs de kast de gang in schoof.

'Daarom,' zei Shyla. 'Omdat ik je toen al moest vertellen dat ik dat niet meer ben.'

'Wat erg.'

'Dat heb je al gezegd. Ga zitten. Jenx haalt je cupcakes uit de auto.'

Wat voor vriendin was ze? Ze had Shyla bijna gecorrigeerd voor het meervoud van 'cupcake'. 'Hoe neemt hij het op?'

'Zoals altijd. Triest maar ondersteunend. Hij is een rots in de branding.'

Stel je voor dat je met een rots bent getrouwd.

'Kan ik iets doen, Shyla?'

'Daar weet je het antwoord al op. Nee, niets. Ik zou wel een knuffel kunnen gebruiken, maar jij doet niet aan knuffels.'

'Vanavond wel.' Camille voelde het gewicht van haar vriendin en iets veel zwaarders in de buurt van haar armen. 'Ik vind het zo erg voor je.'

Shyla trok zich terug. 'En ik heb nog steeds krampen.'

'O. Ik...'

'Bedankt voor je komst, Camille, maar voel je niet verplicht om te blijven. Ik ga vroeg naar bed.'

'Ik begrijp het.'

'En voor de tissues.' Shyla pakte de doos en drukte hem tegen haar borst.

‘Oké. Graag gedaan.’

Met een hand op de armleuning van de bank stond Shyla op, haar rug gebogen alsof ze bijna moest bevallen. Maar dat was niet het geval. En misschien wel nooit.

‘Hoe... hoe ver was je deze keer?’

Shyla kneepte zo hard in de doos met tissues dat de zijanten verkreukelden. ‘Denk je dat dat ertoe doet? Hoelang ik van deze baby heb kunnen houden, of hoe kort, maakt dat enig verschil?’ Ze haalde een tissue uit de verminkte verpakking. ‘Zo hoogopgeleid, maar je weet niet veel over het menselijk hart, of wel? Of wat het betekent om kind na kind na kind te verliezen.’

De luxe versie van een pijnreactie. Camille wachtte af. Ze vocht tegen de neiging om Shyla emotioneel terug te pakken.

‘Sorry, dat had ik niet moeten zeggen.’

‘Shyla, niet doen. Alles wat je zei was waar. En ik heb je al eens verteld dat ik het examen van de basismodule over empathie over moest doen en de tweede keer amper ben geslaagd.’ Camille deed een stap naar achteren, erop voorbereid dat haar vriendin nog iets in haar richting zou slingeren.

‘Interessante carrièrekeuze voor een vrouw zonder empathie-gen.’

Ze liet Shyla’s stekende opmerking maar even voor wat die was.

Haar vage glimlach verdween snel, maar duurde lang genoeg om Camille ervan te overtuigen dat ze het echt meende. Net zo echt als het te korte leven van haar kind.

‘Je weet dat ik om je geef, Shyla.’

‘Dat weet ik wel.’

Jenx kwam de kamer binnen met een tas van Baked Stuff in zijn hand. Die jongen had een branding-coach nodig. De karamelkleurige tas verwees naar de inhoud. Maar de cupcakes hadden hun aantrekkingskracht verloren. Dat kon ze niet tegen hem zeggen. Hij had zo veel moeite voor haar gedaan.

‘Hoi, Camille.’

‘Jenx. Bedankt voor’ – ze wees naar de tas – ‘de cupcakes.’

En ik vind het erg van' – ze wees naar zijn vrouw – 'de baby.'

Hij gaf Camille de tas en omhelsde zijn vrouw. 'We hebben dit eerder meegemaakt. Maar het wordt er niet makkelijker op.'

Hij sprak zo teder in het haar van Shyla dat Camille haar tranen moest bedwingen.

Stel je voor dat je op zo'n moment wordt vastgehouden.

'Ik bel je morgen, Shyla.'

'Oké.'

Camille zat al in haar auto op weg naar huis voordat ze elkaar weer loslieten. Of zo stelde ze zich dat in elk geval in gedachten voor.